

Prosjektbeskrivelse: Nye stemmer

«Nye stemmer» har som formål å **fremme en jevnere kjønnsbalanse blant komponister i musikkfeltet**. Tiltaket er øremerket kvinner over 16 år, som er interessert i å komponere musikk profesjonelt. «Nye stemmer» tilbyr seminarer, veiledning og workshops, og er en møteplass der kvinner kan utveksle idéer og erfaringer.

I denne søknaden søkes det støtte til de resterende seminarene høsten 2018, som inkluderer **3 helgeseminarer (6 seminardager) og 10 timer med individuell veiledning**.

Seminarene består av **forelesninger, besøk av gjestekomponister og musikere, presentasjoner av deltagere selv og korte komposisjonsoppgaver**. Seminarhelgene er organisert slik at lørdagene er offentlige og tilgjengelige for alle, menn inkludert. Lørdagsseminarene finner sted på Bergen Offentlige Bibliotek. Det er invitert en ekstern gjest – en komponist, musiker eller fagperson – hver gang. De inviterte gjestene er kvinner. I tillegg holder undertegnede søker en faglig presentasjon om et tema fra komposisjonsfeltet. Problemstillingene er sjangerbrede og temaene er ment til å stimulere i gang en samtale og refleksjon. Søndagsseminarene er ment for de kvinnelige komponistene som er påmeldt «Nye stemmer», og foregår i lukket rom. Her fortsetter vi å diskutere lørdagens temaer og gjør korte komposisjonsoppgaver I tillegg har deltagerne mulighet til å presentere egne komposisjoner. Lengden for én seminardag er 6 timer.

Det er i tillegg telt med **10 timer med individuell veiledning**. Individuell veiledning er ment spesielt for dem som har tenkt å søke opptak til et profesjonelt studium i komposisjon.

Det offentlige seminaret lørdag 8. desember vil i tillegg kombineres med en minikonsert der deltagerne i «Nye stemmer» har mulighet til å få fremført egen musikk (se programmet).

I kunstmusikken er kvinneandelen blant komponister i dag ca. 15%. Statistikken baserer seg på tall fra Komponistforeningen, samt studentstatistikk fra Norges musikkhøgskole og Griegakademiet. Kampen for en jevnere kjønnsbalansen handler om demokrati: å få med et større mangfold av stemmer til å definere musikkfeltet. Den nye kunsten som skapes, inkludert musikken, beriker ofte

samfunnet ved å problematisere etablerte sannheter og vise oss nye måter å forstå verden på. Det er ikke uvesentlig hvem som gis muligheter til å ytre seg gjennom musikken. Dette temaet kan man lese mer om i Ballade i et essay som jeg publiserte i november 2017:

<http://www.ballade.no/sak/finnes-det-et-male-gaze-i-musikken/>

Organiseringen av seminarformen og innholdet skal gjøre det enkelt for kvinner som allerede er interessert, til å delta. Samtidig skal seminarene øke kompetansen hos dem som ønsker å gjøre en profesjonell karriere som komponister i fagets mange ulike varianter. Seminarene kombinert med individuell veiledning vil også ha en forberedende funksjon for kvinner som ønsker å søke til et profesjonelt komposisjonstudium.

Undervisningen utformes med blick på stor sjangerbredde. Samtidig hentes det refleksjonsverktøy spesielt fra kunstmusikktradisjonen. Formålet er at deltagerne ikke bare jobber innenfor spesifikke sjangre, men går samtidig inni en refleksjon om hvem de er som komponister, tar i mot nye inntrykk og blir dyttet ut i ukjente landskap.

«Nye stemmer» samarbeider med flere institusjoner. Både Bergen Offentlige Bibliotek og Griegakademiet bidrar gjennom å låne lokaler og informere om prosjektet. Utenom dette kan ikke «Nye stemmer» arrangeres gjennom Griegakademiet. Prosjektet er ikke ment for dem som allerede er musikkstudenter og bør heller ikke defineres som «utdanningstiltak».

For fremtiden planlegges det samarbeid på kryss og tvers med musikere og ensembler i Bergen, blant annet et samarbeid med Kammerkor Gneis til våren 2019 (ikke inkludert i denne søknaden).

«Nye stemmer» gikk i gang i desember 2017 og har fått en knallgod start. De så langt 15 påmeldte faste deltagerne representerer både bred musikkfaglig bakgrunn og sjangerbredde. Flere av deltagerne har en mastergrad eller doktorgrad fra musikkfeltet, og bidrar på ulike måter med sitt fagkunnskap. Noen av de mest aktive deltagerne kommer samtidig fra en «visetradisjon» og har jobbet så langt mest med populærmusikk. Enkelte deltagere er unge og «ferske», og har planer om å søke til et profesjonelt komposisjonsstudium. Denne målgruppen ønskes å utvides i fremtiden, siden et av formålene er å øke andelen kvinnelige søkere.

Link til pressemelding i Ballade:

<http://www.ballade.no/sak/ny-seminarserie-i-bergen-for-a-fa-flere-kvinnelige-komponister/>

Programmet for tre seminarhelger høsten 2018:

Lørdag 6. oktober (Bergen Offentlige Bibliotek)

- Invitert gjest Eva Pfitzenmaier presenterer sitt virke som komponist
- Seminarpresentasjon "Om å bruke stemmen og 'stemmen' av Rebecka Ahvenniemi og Eva Pfitzenmaier

Søndag 7. oktober (Griegakademiet)

- Workshop ledet av Eva Pfitzenmaier
- Komposisjonsøvelser, samtaler og presentasjoner av deltagere

Sted: John Lunds plass 3, Griegakademiet

Lørdag 3. november (Bergen Offentlige Bibliotek)

- Invitert gjest Kristin Tjøgersen presenterer sitt virke som komponist
- Seminarpresentasjon "Hva er instrumentasjon 'an sich'?" av Rebecka Ahvenniemi

Søndag 4. november (Griegakademiet)

- Komposisjonsøvelser, samtaler og presentasjoner av deltagere

Lørdag 8. desember (Bergen Offentlige Bibliotek)

- Inviterte gjester pianist Signe Bakke og sanger Liv Elise Nordskog presenterer den litt glemte komponisten Claire Delbos sin musikk.
- Semindiskusjon om temaet ledet av Rebecka Ahvenniemi
- Minikonsert av deltagerne i Nye stemmer: «Om man er stille for lenge så visner tungen.» - sit. Pippi Langstrømpe

Søndag 9. desember (Griegakademiet)

- Komposisjonsøvelser, samtaler og presentasjoner av deltagere

Sted: John Lunds plass 3, Griegakademiet

Organisering:

Formålet er å:

1. Øke fokus på temaet «kjønnsbalanse»: Det er vesentlig at deler av prosjektet foregår i et offentlig rom, der menn også kan delta. Innholdet vil likevel presenteres av kvinnelige komponister (se: Innholdet på seminarene). Det som foregår på lørdagene på Bergen Offentlige Bibliotek, er tilgjengelig for alle.

2. Ha fokus på «komponistrollen» underveis: Dette gjøres ikke gjennom å fremme en bestemt type komponistrolle, men gjennom å invitere kvinnelige komponister til å snakke om sitt virke som komponister. Presentasjonene av gjestekomponistene vil foregå på lørdager og være offentlige.

3. Være et «trygt rom» for kvinner: Det er viktig at en del av seminaret er øremerket kvinner spesielt. En skal kunne diskutere musikken uten prestasjonsangst. Kanskje vil det skje en konsolidering av kvinners stemmer gjennom de faglige diskusjonene, også gjennom uenigheter, ulike posisjoner som inntas?

4. Tilby forelesninger med et kontekstualiserende innhold: Forelesningene tar sikte på generelle problemstillinger som kan benyttes av en stor sjangerbredde med komponister. Forelesningene skal kontekstualisere de ulike tilnæringsmåtene til komposisjonsfaget fra en «her og nå»-holdning. Historien blir aktuell ut fra de problemstillingene som gjelder i dag. Formålet er å ha et estetisk fokus, å inspirere og lære nyttige verktøy.

Andre kommentarer

Som en fotnote nevner jeg igjen at **prosjektet ikke kan inngå i virksomheten til en offentlig utdanningsinstitusjon direkte**, og kan ikke arrangeres av Griegakademiet ved Universitetet i Bergen. Seminarene er i utgangspunktet ikke ment for studenter, som allerede tar en musikkutdannelse. I tillegg til å ha en nyskapende, kunstfaglig relevans, har prosjektet et delvis feministisk grunnlag og har dermed undertoner av å være en kunstpolitisk «ytring». Selv om prosjektet er i liten grad kontroversielt, bør det gjøres på utsiden av en offentlig utdanningsinstitusjon.

Prosjektet henter **kunnskap fra «Jenteprosjektet» ved Norges musikkhøgskole**. Jenteprosjektet ble likevel utført som et forskningseksperiment, tilknyttet et bestemt stipendiatprosjekt, og hadde som formål å utforske språket som brukes i komposisjonsundervisningen. Slik har «Nye stemmer» et annet fokus.

Synliggjøring

Seminaret «Nye stemmer» tilgjengeliggjøres gjennom flere kanaler, både digitalt, gjennom kontaktnettverk og besøk på videregående skoler.

«Nye stemmer» har i tillegg en egen nettside med informasjon om tiltaket, også på engelsk.

Formålet er at også et internasjonalt publikum kan få tilgang til informasjonen. Nettsidene formidler en «modell» som vil kunne gjentas på ulike steder, også internasjonalt. Det vil også etter hvert følge med en argumentasjonsguide, som hjelper med å begrunne tiltaket.

Undertegnede skal holde en presentasjon på et pedagogisk seminar ved Sibeliusakademiet med utgangspunkt i Nye stemmer i Helsinki 10. november 2018. Også der er man interessert i tiltakets mulighet til å øke kjønnsbalansen. Dette vil foregå i forbindelse med Nordic Music Days, der representanter fra alle nordiske land er til stede. Det ser ut til å være stor interesse for norske tiltak for likestilling (Jenteprosjektet, Borealis sin kvoteringspraksis og Nye stemmer) i miljøer i utlandet.

Om søker

Vedlagt følger en CV

Det som har relevans for denne søknaden er at undertegnede søker

- har en mastergrad i komposisjon av musikk og i filosofi, med spesialisering i filosofisk estetikk.
- har vært stipendiat i komposisjon på Griegakademiet i 2 år. Stipendiatet gikk ut i april 2018.
- har bred erfaring med undervisning både i komposisjon og ulike akademiske fag.
- involverer meg bredt i musikkfeltet også kunstpolitisk: har sittet i styret i Komponistforeningen fra 2013 til 2018, sitter i styret i Bergen Filharmoniske Orkester for tredje år, og er leder for Utvalget for musikere og musikkensembler i Kulturrådet (2018-2019).
- har vært aktiv som komponist i flere år og fått verker fremført blant annet på internasjonale festivaler som Nordic Music Days i Danmark (2015) og Mostly Mozart Festival i New York (2016), samt i Canada, Storbritannia, Sverige og Finland.
- har jobbet som produsent og daglig leder i Konsertserien Avgarde i 3 år, fra 2011 til 2014, og har som resultat et bredt kontaktnettverk med musikkmiljøet i Bergen.